

ماهنامه اداره کل پدافند غیرعامل
شماره ۶۴ / دی ماه ۱۴۰۰

ماهنامه دیجیتالی پدافند غیرعامل

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری:

پرداخت جدی و اهتمام بیشتر به مقوله پدافند غیرعامل در
زمان صلح و آرامش، حافظ و ضامن امنیت و آسایش و قوت
قلب جامعه در زمان بحران و جنگ است

**نشست بررسی مشکلات احداث جایگاه‌های عرضه سوخت با
حضور مدیرکل پدافند غیرعامل استانداری در محل شرکت
پخش فرآورده‌های نفتی استان برگزار شد**

در این شماره می‌خوانید:

ملاحظات پدافند غیرعامل در سیستم‌های قطار شهری

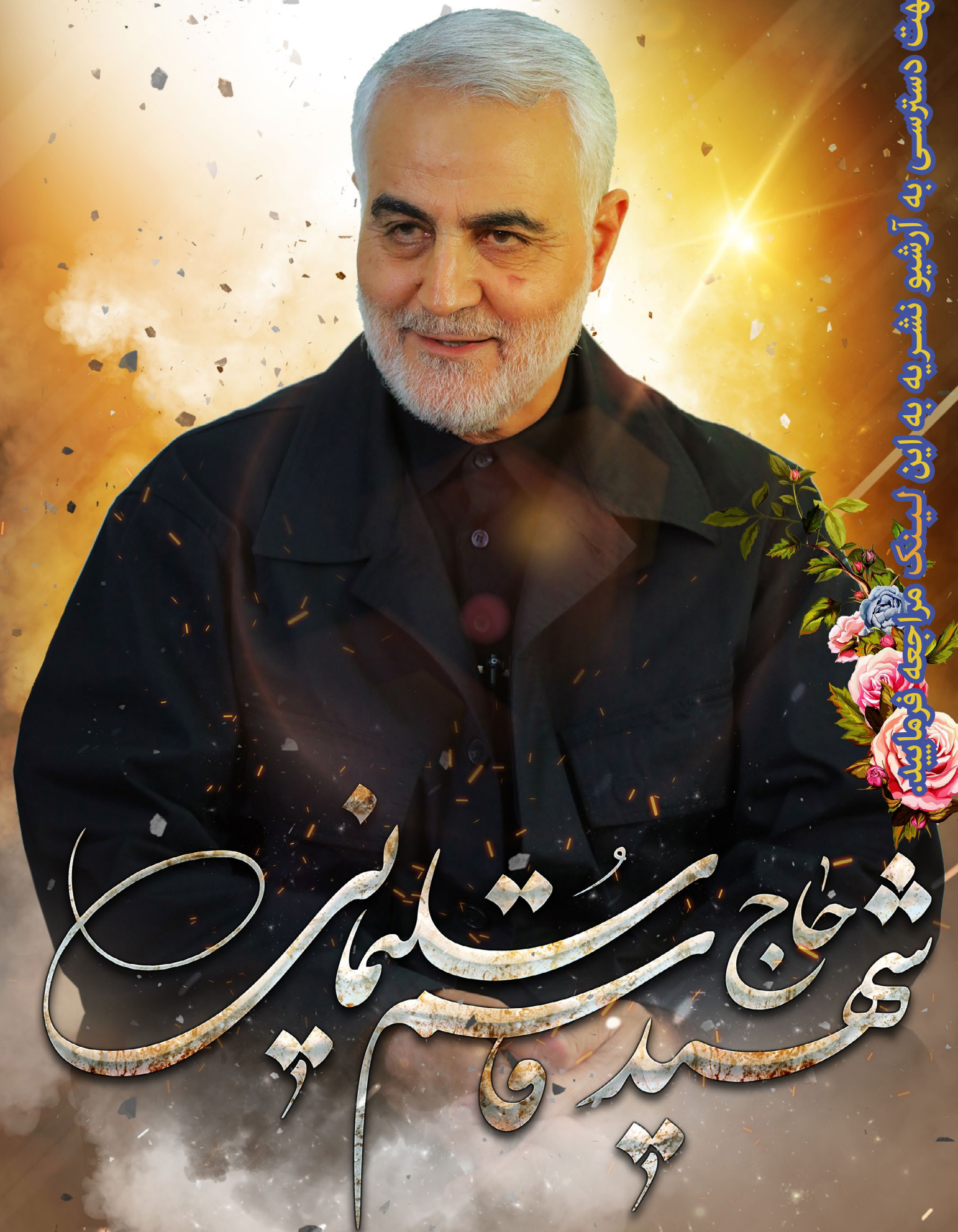
الزامات پدافند غیرعامل در مکان‌یابی شهرهای جدید

آسیب پذیری

سوءاستفاده هکرها از Log4Shell در VMware Horizon

هشدار QNAP درباره حملات باج افزارها به دستگاه‌های NAS متصل به اینترنت

مهمترین به‌روزرسانی‌های ماه جاری شرکت‌های تولید کننده سخت افزار و نرم افزار

جهت دسترسی به آرشیو نشریه به این لینک مراجعه فرمایید.

لیک یا خامنه ای لیک یا حسین (ع) است

پدافند غیرعامل
یک اصل خواهد بود برای همیشه،
نه برای یک مقطع خاصی

فهرست مطالب:

- ۵..... اخبار پدافند غیرعامل
- ۷..... چکیده مقالات و مطالب آموزشی
- ۱۵..... مهم‌ترین اخبار و رویدادها
- ۱۷..... معرفی کتاب
- ۱۸..... طرح‌های کسر خدمت سربازی
- ۱۸..... سایت‌های مرتبط با پدافند غیرعامل

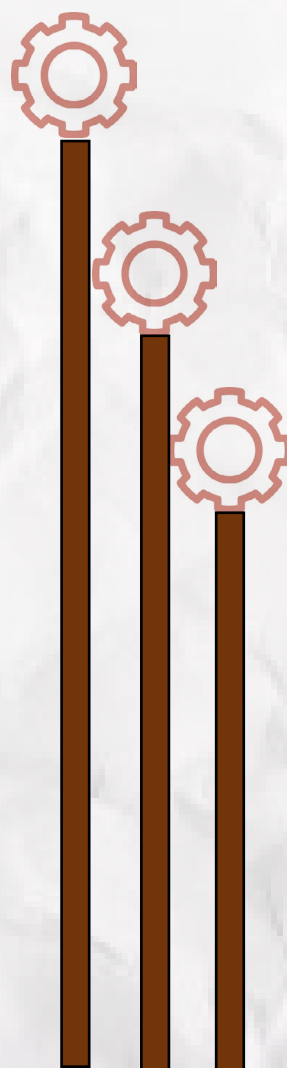
مدیر مسئول:
محمد باقر آقایی

سردبیر:
لیدا رسول اهری

نشانی:
تبریز، میدان شهدا، استانداری آذربایجان شرقی، اداره کل
پدافند غیرعامل
تلفن: ۰۴۱-۳۵۲۹۱۳۱۸
دورنگار: ۰۴۱-۳۵۲۹۱۳۵۹

استادان، پژوهشگران و دانشجویان علاقمند، می‌توانند مقاله‌های آموزشی، پژوهشی و ترویجی خود را برای درج در نشریه پدافند غیر عامل به نشانی زیر ارسال کنند.

passivedefense@ostan-as.gov.ir

بازدید معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری آذربایجان شرقی از اداره کل پدافند غیرعامل استان

جانشین شورای پدافند غیرعامل استان اظهار داشت: پرداخت جدی و اهتمام بیشتر به مقوله پدافند غیرعامل در زمان صلح و آرامش، حفظ و ضامن امنیت و آسایش و قوت قلب جامعه در زمان بحران و جنگ بوده و مصونیت ایجاد شده باعث رضایت جامعه از دولت به معنای عام کلمه خواهد شد.

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری آذربایجان شرقی با حضور در اداره کل پدافند غیرعامل ضمن بازدید از بخش‌های مختلف و دیدار با کارکنان این حوزه، از نزدیک در جریان فعالیت‌های این اداره کل قرار گرفت.

تراب محمدی در این بازدید با اشاره به تأکيدات مقام معظم رهبری در خصوص جدی گرفتن پدافند غیرعامل، خواستار توجه روزافزون نسبت به رعایت الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در حوزه‌های تخصصی شد.

وی همچنین بر احصای آسیب‌ها و تهدیدات استان و ارائه راهکارهای علمی و عملی جهت ایمن کردن هرچه بیشتر زیرساخت‌ها و اماکن حیاتی استان تأکید کرد.

نشست بررسی مشکلات احداث جایگاه‌های عرضه سوخت

حوزه پدافند غیرعامل شد که مقرر داشته است: «ممانعت از ایجاد تأسیسات پرخطر در مراکز جمعیتی، بیرون بردن اینگونه تأسیسات از شهرها، پیش بینی تمهیدات ایمنی برای آن دسته از تأسیسات که وجود آن ها الزامی است و ممانعت از ایجاد مراکز جمعیتی در اطراف تأسیسات پرخطر با تعیین حریم لازم»

وی همچنین محاسبه شعاع خطر محدوده و حریم جایگاه‌های سوخت نسبت به حرایم همجواری و رعایت مفاد الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل طرح‌های توسعه و عمران شهری (نشریه شماره ض ۷۸۲) در تغییر کاربری‌ها و مطالعات طرح‌های جامع شهری را درخواست نمود.

جلسه بررسی مشکلات و مسائل مربوط به احداث جایگاه‌های سوخت (بنزین و CNG) با حضور محمد باقر آقایی، مدیرکل پدافند غیرعامل استان آذربایجان شرقی برگزار شد.

آقایی مدیرکل پدافند غیرعامل استان آذربایجان شرقی جهت بررسی مشکلات و مسائل مربوط به احداث جایگاه‌های سوخت در محل شرکت پخش فرآورده های نفتی استان حضور یافتند.

ایشان در این جلسه در راستای کاهش مشکلات و مسائل جایگاه‌های سوخت و حمایت از سرمایه‌گذاران خواستار رعایت مفاد بند ۹ سیاست‌های کلی نظام در

دعوت نامه جلسه کمیته استانی نظارت بر اجرای پروتکل‌های بهداشتی

• جلسه کمیته استانی نظارت بر اجرای پروتکل‌های بهداشتی در محل اداره کل مدیریت بحران استانداری آذربایجان شرقی برگزار گردید

نبود رابط بهداشت حداقل در مدارس بالای ۲۰۰ نفر، نقش آلودگی و سردی هوا در کرونا، تعطیلی یک کلاس در صورت مشاهده یک نمونه مثبت به مدت دو هفته، تراکم زیاد دانش آموز در برخی از مدارس از موارد مهم می‌باشد که باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد. وی همچنین خواستار حضور روانشناسان و جامعه‌شناسان در رسانه‌ها جهت اقناع سازی مردم و نیز پخش تصویری بازدید از اماکن و مدارس توسط تیم بازرسی و نظارت ستاد کرونا از صدا و سیما شد. بدرشکوهی، مدیر کل امور اجتماعی استانداری، الزامات طرح مدیریت هوشمند را مطرح و خواستار جدی پیگیری و نظارت دقیق بر اجرای پروتکل‌های بهداشتی شدند. وی به نقش مهم شهرداری، صدا و سیما و آموزش و پرورش در کنترل شیوع این بیماری اشاره کرده و خواستار نظارت و کنترل دقیق کارمندان و کارکنان تمامی دستگاه‌ها و نهادها در خصوص تزریق حداقل دو نوبت واکسن کرونا توسط واحد حراست شدند. رعایت دقیق موارد بهداشتی از جمله تجمع نکردن مشتریان در داخل نانویی‌ها، نگرفتن پول نقد را نیز بسیار مهم و ضروری دانست.

در این جلسه معاون آموزش و پرورش در خصوص آخرین وضعیت و اقدامات عملی رعایت پروتکل‌های بهداشتی در مدارس استان، آموزش و اطلاع رسانی به مدیران و دانش آموزان و نیز در مورد نحوه خود مراقبتی و پیشگیری از ابتلا به کرونا گزارشی ارائه کرد. سپس نماینده سازمان صمت در خصوص اقدامات انجام یافته در مورد اجرایی شدن طرح مدیریت هوشمند و نیز وضعیت رعایت پروتکل‌های بهداشتی در رستوران‌ها و سایر صنوف سخنرانی نموده و به تعداد اظهارهای ارسالی و برخی صنوف پلمپ شده به علت عدم رعایت پروتکل‌ها اشاره کردند. در ادامه نماینده اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای از آخرین وضعیت اقدامات در ترمینال‌ها و پایانه‌های مسافری و نیز کنترل مسافران و رانندگان اتوبوس‌ها بطور اجمالی گزارشی را ارائه نمودند. غفارلو کارشناس پدافند غیرعامل اداره کل پدافند غیرعامل استان در این جلسه ضمن تقدیر و تشکر از تلاش‌های تمامی دستگاه‌های اجرایی خصوصاً آموزش و پرورش، با اشاره به عملکرد تیم بازدید از اماکن و مدارس اظهار کرد: تهویه نامناسب در برخی از مدارس،

است.

شاخص‌های طراحی ایستگاه مترو مبتنی بر ملاحظات

پدافند غیرعامل

فاصله ورودی تا شریان‌های اصلی: کوتاه‌ترین فاصله نمای ساختمان از وسایل نقلیه (خیابان) که ممکن است تهدید باشد.

تعیین مرز محدوده مجاز دسترسی: الف) ایجاد موانع فیزیکی دائمی و ثابت شامل المان‌های فلزی، بتنی و ... ب) طراحی معماری سایت به گونه‌ای که از نفوذ وسایل نقلیه غیرمجاز به سایت خودداری کند. ج) ایجاد موانع متحرک و زینتی موقت.

جهت‌گیری ساختمان در سایت: جهت‌گیری ساختمان (ورودی) با توجه به جهت نور خورشید، باد غالب، نسبت عمودی یا افقی بودن آن نسبت به زمین و نسبت به محیط اطراف تعیین می‌گردد. همچنین نمای رو به گذر اصلی باید فاقد شیشه و به‌صورت صلب باشد. روند دسترسی به ساختمان: ویژگی‌های دسترسی مکان پناهگاه:

- ۱- کمترین پیمایش برای دسترسی، ۲- خوانایی مناسب دسترسی‌ها، ۳- مسیر خروج به‌منظور مقابله با تهدید، ۴- کنترل ورودی‌ها به‌صورت محسوس و یا نامحسوس، ۵- ایجاد میدان دید بیشتر.

فرم و پیکربندی ساختمان ورودی:

- ۱- استفاده از فرم‌های آیرودینامیک و محدب. ۲- پرهیز از بکارگیری فرم‌های گوشه‌دار و L شکل و U شکل. ۳- پرهیز از گوشه‌های تیز و استفاده از گوشه‌های گرد. ۴- استفاده از فرم یکپارچه و عدم استفاده از هرگونه بیرون‌زدگی و تورفتگی در فرم ساختمان. موقعیت نسبت به معبر: بهترین موقعیت ورودی‌ها نسبت به سطح معبر به گونه‌ای است که ورودی بالاتر از سطح معبر واقع گردد که پیامدهای مثبت زیر را در پی خواهد داشت: ۱- جلوگیری از ورود خودروهای بمب‌گذاری‌شده به داخل فضا ۲- عدم ورود سیلاب به داخل فضا ۳- امکان شناسایی (خوانایی) بهتر مکان امن به افراد در زمان بحران.

جنس سازه ساختمان ورودی: بهترین مصالح قابل استفاده در ورودی‌ها، بتن و فلز است. همچنین با استفاده از بهره‌گیری از مواد پلی اورتان می‌توان مقاومت دیوارهای خارجی را افزایش داد تا در برابر حوادث بهترین عملکرد را داشته باشند.

ملاحظات پدافند غیرعامل در سیستم‌های قطار شهری

تهیه و تنظیم: حبیب حامدی مارالانی (کارشناس امریه اداره کل پدافند غیرعامل)

منابع:

۱. دهقانی، اسفندیار؛ ایستگاه مترو، پناهگاه عمومی، پایگاه سازمان پدافند غیرعامل، ۱۳۹۱.
۲. حجازی، سید جعفر، ارزیابی میزان اعمال و یکارگیری الزامات سازه ای پدافند غیرعامل در سامانه قطار شهری اهواز، فصلنامه علمی-ترویجی پدافند غیرعامل، سال هفتم، شماره ۱۳۹۵، ۲.
۳. کاملی، محسن؛ حسینی امینی، حسن؛ سلمی، اسداله؛ حسینی، سیدباقر؛ الزامات پدافند غیرعامل در طراحی ایستگاه‌های مترو با استفاده از تکنیک دلفی، نشریه پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، سال هشتم، شماره بیست و هشتم، ۱۳۹۶.
۴. دانایی نیا، احمد؛ مجیدی، مرتضی؛ ارزیابی شاخص‌های طراحی ورودی ایستگاه مترو در بافت تاریخی شهر تهران مبتنی بر ملاحظات پدافند غیرعامل، مطالعات شهری، شماره ۳۳، ۱۳۹۸.
۵. فرجی، سبکبار؛ امیدپور، حسنعلی؛ مدیری، مرتضی؛ یسطامی نیا، مهدی؛ ارائه مدل پهنه‌بندی آسیب‌پذیری شهر اهواز با استفاده از مدل مرتب‌سازی گزینه‌ها مبتنی بر پروفایل (SSP) ، دو فصلنامه علمی و پژوهشی مدیریت بحران، شماره ششم، پاییز و زمستان، ۱۳۹۳.
۶. کتاب « آنچه شهرداران باید از پدافند غیرعامل بدانند»، گروه مؤلفان، انجمن علمی پدافند غیرعامل کشور، ۱۳۹۷.
۷. موسوی مبارکه، پدram؛ خزائی، صفا؛ مکان‌یابی ایستگاه‌های مترو بر اساس اصول پدافند غیرعامل، فصلنامه علمی-ترویجی پدافند غیرعامل، سال نهم، شماره ۱۳۹۷، ۲.
۸. شرح خدمات مطالعات امکان‌سنجی حمل و نقل ریلی شهری و حومه، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، ۱۳۹۷.

مقدمه

جهت تأمین بخشی از نیاز شهرها به پناهگاه و فضای

امن برخوردار می‌باشند.

ایستگاه‌های مترو از جمله ساختمان‌های عمومی جدید است که در دو دهه اخیر مورد استقبال چشم‌گیر شهروندان قرار گرفته و با توجه به استقرار در زیرزمین، امکان استفاده چند منظوره از آن را در مواقع بحران با اندک تغییراتی فراهم می‌سازد.

انبار مواد غذایی، اسکان شهروندان، ایجاد مراکز امدادی و انتقال مجروحان با استفاده از خطوط مترو از جمله مواردی است که می‌توان در ایستگاه‌های مترو ایجاد نمود.

قرارگیری سازه در محل‌های دور از دسترس جنگ‌افزار

دشمن: با استناد به دستورالعمل طراحی سازه‌های امن، یکی از الزامات سازه‌های پدافند غیرعامل در استفاده از

با توجه به تهدیدات پیش‌روی کشور، احداث سازه‌های مقاوم برای مقابله با تهدیدات مختلف و نیز ایجاد پناهگاه‌ها و فضای امن در شهرها یک ضرورت ملی تلقی می‌گردد.

طبعاً جهت نیل به چنین هدفی لازم است با استفاده از آخرین دستاوردهای علمی و با انجام اقدامات ضروری، توان دشمن را کاهش و یا خنثی نماییم. اعمال ضوابط و شاخص‌های پدافند غیرعامل در مراحل مختلف طراحی تا بهره‌برداری سامانه‌های قطار شهری به ویژه در بخش سازه از مؤثرترین شیوه مقابله با تهدیدات می‌باشد.

سامانه‌های قطار شهری به واسطه ماندگاری طولانی، بهره‌برداری پیوسته و نفوذ در مناطق مختلف شهری و البته به واسطه ویژگی اساسی زیرزمینی بودن بخشی از سامانه، با رعایت معیارها و شاخص‌ها، از پتانسیل مناسبی

نحوه دسترسی به ورودی‌ها: بهترین نوع ورودی با توجه به ملاحظات پدافند غیرعامل ورودی غیرمستقیم است که این امکان را می‌دهد که از ورود انفجار احتمالی در ورودی ساختمان به داخل فضا جلوگیری کند. در ورودی غیرمستقیم حداقل دو خم ۹۰ درجه تا قبل از ورود به فضای اصلی باید پیش‌بینی گردد.

مهندسی مترو

در سامانه قطار شهری، مسیرها و خطوط به‌صورت دوایر متحدالمركز (خطوط کمربندی) یا شعاعی قرارگرفته‌اند و یا اینکه خطوط شعاعی دوایر متحدالمركز را قطع می‌نمایند، به‌عنوان مثال در برنامه‌ریزی شبکه مسیرهای متروی شهر نیویورک، هم مسیرهای موازی و هم مسیرهای شعاعی منظور شده‌اند.

متروی پاریس هم دارای سیستم شعاعی و سیستم مرکزی می‌باشد و متروی لندن فقط دارای سیستم شعاعی است. متروی تهران دارای سیستم شعاعی و تا حدودی حلقوی می‌باشد. بطوریکه کلیه تقاطع‌ها در مرکزیت شهر و به حالت حلقوی قرار دارند و ابتدا و انتهای مسیرها به سمت پیرامون تهران ادامه پیدا می‌نمایند.

تونل: تونل‌های مترو یکی از اجزاء مهم مترو بوده که در زیرزمین قرار دارد و جهت رفت و آمد افراد و حمل مواد توسط قطار احداث شده و از مهم‌ترین سازه‌های زیرزمینی شهری است.

این سازه زیرزمینی در شرایط بحران با احداث دسترسی‌های مناسب و رعایت تمهیدات پدافند غیرعامل می‌تواند دارای عملکردهای ثانویه جهت انتقال تأسیسات شهری مانند برق، آب، مخابرات و ... باشد. همچنین نقش ارتباط دهنده بین مراکز شهری را داشته و قابلیت خروجی‌های اضطراری شهر را داشته باشد.

دپو و پارکینگ: بخش دپو و پارکینگ نیز یکی دیگر از بخش‌های مهم یک سامانه قطار شهری می‌باشد که می‌تواند سطحی یا زیرسطحی باشد. با توجه به اینکه این بخش از حساسیت زیادی برخوردار است، می‌بایست اصول پدافند غیرعامل در این بخش نیز رعایت گردد. این اصول شامل موارد زیر می‌گردد:

- احداث دیوار حفاظتی مناسب پیرامون پارکینگ و دپو، مجهز به دوربین‌های مداربسته *Light & Day* ثابت و حساس به حرکت، بزرگنمایی مناسب برای پوشش تصویری منطقه.

- استفاده از سنسورهای اعلام سرقت در دپو و پارکینگ.

- ذخیره آب به مقدار کافی برای مصارف آتش‌نشانی (با سیستم آب افشان اتوماتیک و دستی) در محوطه پارکینگ‌ها، تعمیرگاه‌ها و دپوها.

- ایجاد راه‌های دسترسی اضطراری در پارکینگ.

نمونه ایستگاه‌های دارای ملاحظات پدافند غیرعامل:

- چین (هنگ‌کنگ): ایستگاه *South Horizons* واقع در جزیره *Ap Lei Chau* هنگ‌کنگ. این ایستگاه دارای سه ورودی در سه خیابان مختلف است. شاخص‌های لحاظ شده در طراحی ورودی: وجود موانع ثابت و متحرک برای تعیین محدوده مجاز دسترسی، واقع‌شدن ساختمان ورودی بالاتر از سطح معبر دسترسی غیرمستقیم، وجود تعداد سه ورودی به‌منظور مدیریت بهتر ایستگاه

- برزیل (برازیلیا): ایستگاه *Estação Sul ۱۰۲* واقع در شهر برازیلیا برزیل که دارای سه ورودی است در سه نقطه متفاوت و با فرم و شکل یکسان قرارگرفته است.

شاخص‌های لحاظ شده در طراحی ورودی: استفاده از مصالح بتنی، بهره‌گیری از فرم ثابت در تمام ورودی‌ها به‌منظور شناسایی بهتر برای کاربران، ورودی غیرمستقیم، وجود سه ورودی به‌منظور مدیریت بهتر ایستگاه

- کانادا (تورنتو): ایستگاه مترو *Dufferin* واقع در شهر تورنتو کانادا که دارای دو ورودی پیاده، یک ورودی از پارکینگ دوچرخه و دو خروجی است. شاخص‌های لحاظ شده در طراحی ورودی: استفاده از مصالح بتنی، دارای سه ورودی به‌منظور دسترسی مناسب از نقاط مختلف، دارای دو خروجی در دو خیابان مختلف با هدف مدیریت ایستگاه در مواقع بحران و تخلیه ایستگاه در کمترین زمان

عملکرد ثانویه و عمق مهم‌ترین متروهای دنیا که در آنها اصل چندمنظوره سازی رعایت شده است:

لندن: ۳۰ تا ۴۰ متر- فروشگاه، پناهگاه، ذخیره‌سازی غذا. نیویورک: ۶۰ متر- فروشگاه، پناهگاه، ذخیره‌سازی غذا، ارتباط با مراکز حیاتی.

برلین: ۳۰ تا ۴۰ متر- فروشگاه، پناهگاه، ذخیره‌سازی غذا.

مسکو: ۶۳ متر- پناهگاه، ذخیره‌سازی غذا، ارتباط با مراکز حیاتی.

تهران: ۲۵ متر- تجاری.

پاریس: ۳۰ تا ۴۰ متر- فروشگاه، پناهگاه، ذخیره‌سازی غذا.

پیونگ‌یانگ: ۱۰۰ متر- پناهگاه، ذخیره‌سازی آذوقه و

مهمات، ایجاد راه‌های ارتباطی با مراکز حیاتی.

شاخص‌های مؤثر در مکان‌یابی ایستگاه‌های مترو

پس از بررسی منابع علمی مشخص گردید که شاخص‌های مکان‌یابی ایستگاه‌های مترو با ملاحظات پدافند غیرعامل در چهار گروه قابل تفکیک هستند؛ که در ادامه به‌طور اجمال معرفی و تشریح می‌شوند:

الف) معیارهای جمعیتی: یکی از معیارهایی که نقش مستقیمی در مکان‌یابی ایستگاه‌های مترو ایفا می‌نماید، جمعیت می‌باشد. جمعیت بر اساس تعاریف و مفاهیم ارائه‌شده به دو قسمت جمعیت ساکن و جمعیت پویا دسته‌بندی می‌شود که با همین دسته‌بندی، زیر معیار «فاصله از مکان‌های پرتراکم جمعیتی» و «فاصله از مراکز جاذب جمعیت» را وارد محاسبات مکان‌یابی نموده است.

ب) معیارهای کالبدی: در عرصه شهر، کاربری‌ها و عملکردهایی وجود دارد که خواه ناخواه در مکان‌یابی و استقرار ایستگاه‌های مترو تأثیرگذار هستند که از آن‌ها به‌عنوان معیارهای کالبدی نامبرده می‌شود. در صورتیکه به این کاربری‌ها و عملکردها اهمیت داده نشود در هنگام بهره‌برداری مشکلاتی همچون عدم پوشش مناسب جمعیت مناطق آسیب‌پذیر، کاهش ضریب ایمنی، تداخل با سایر کاربری‌ها، عدم پیش‌بینی استمرار فعالیت در زمان بحران و درنهایت، عدم کارایی لازم را به دنبال دارد. بر مبنای شاخص کالبدی، زیر معیارهایی همچون فاصله از مراکز صنعتی و محصولات خطرناک و فاصله از مناطق آسیب‌پذیر (بافت‌های فرسوده) شناسایی گردیده‌اند.

ج) معیارهای طبیعی و محیطی: همان‌طور که از ظاهر نام ایستگاه‌های مترو شهری پیدا است، احداث ایستگاه‌های مترو شهری در محیط شهری انجام می‌گیرد. همچنین، ایستگاه در ماهیت ذاتی خود بایستی یک فضای امن برای افراد و تجهیزات را به وجود آورد.

لذا احداث ایستگاه در تقابل و تعامل با محیط پیرامونی طبیعی و انسان‌ساخت ارتباط دارد که در صورت عدم برنامه‌ریزی مناسب در هنگام مکان‌یابی و احداث ایستگاه می‌تواند به شدت از کارایی ایستگاه کاسته و یا غیرقابل استفاده شود. عوامل تأثیرگذار طبیعی، خطوط انرژی و ارتباطی، معابر شهری، خطوط راه آهن و تأسیسات وابسته از جمله عوامل تأثیرگذار انسان‌ساخت بر مکان‌یابی ایستگاه مترو شهری می‌باشند.

د) معیارهای عملکردی: هریک از کاربری‌های شهری

دارای عملکردی هستند که در زمان صلح، دارای نقش و ویژگی‌های خاص خود می‌باشند اما در زمان وقوع بحران، بعضی از آن‌ها در نظر عامل تهدیدکننده دارای اهمیت شده و در اصطلاح موقعیتی استراتژیکی و کلیدی به خود می‌گیرد که با ضربه زدن و نابودی آن، کشور دچار مشکلات اساسی خواهد گردید.

به همین دلیل، احداث ایستگاه مترو باید در فاصله‌ای مناسب از عملکردهای مورد هدف دشمن مکان‌یابی شده تا بتواند از ایمنی قابل قبولی برخوردار باشد و همچنین در فاصله‌ای مناسب بتواند جمعیت اطراف این عملکردها را در برابر انفجار ناشی از حملات موشکی و بمباران هوایی، پناه دهد.

فرایند هماهنگی طرح شبکه خطوط قطار شهری با الزامات پدافند غیرعامل

۱- بررسی مصوبات پیشین شبکه کریدورهای قطار شهری در شورای عالی هماهنگی ترافیک کشور تا در صورت وجود الزامات مربوط به پدافند غیرعامل و تأیید مشروط کریدور، رعایت الزامات مورد اشاره در مطالعات مرحله امکان‌سنجی در نظر گرفته شود.

۲- برگزاری جلسات هماهنگی و کسب نظرات کارشناسان بخش مسئول سازمان پدافند غیرعامل در ارتباط با گزینه‌های مکان‌یابی کریدورهای قطار شهری و دریافت الزامات احتمالی در این نقاط

۳- پس از اولویت‌بندی گزینه‌های پلان و پروفیل شبکه خطوط قطار شهری لازم است مشخصات و ویژگی‌های مکانی گزینه برتر برای کارشناسان مسئول سازمان پدافند غیرعامل ارسال گردد.

سازمان پدافند غیرعامل پس از بررسی پلان و پروفیل اولیه مسیر متناسب با مقیاس مطالعات امکان‌سنجی در صورتیکه الزامات این سازمان که در بند ۲ به مشاور ارائه شده است به درستی رعایت نشده باشد، فهرست موارد اصلاحی را به مجری مطالعات ابلاغ می‌نماید.

۴- مشاور موظف است بر اساس فهرست الزامات دریافتی از سازمان پدافند غیرعامل مجدداً طرح هندسی مسیر را بازبینی و ویرایش نماید و جهت تصویب نهایی در اختیار سازمان پدافند غیرعامل قرار دهد.

ضمناً در صورتیکه بخشی از الزامات ارائه‌شده توسط سازمان پدافند غیرعامل مستقیماً طرح هندسی خط را تحت تأثیر قرار ندهد، این الزامات می‌توانند در مراحل بعدی مطالعات مدنظر قرار گیرند.

مکان‌یابی شهرهای جدید در نظر گرفته شود؛ بنابراین جهت احداث یک شهر جدید در ابتدا باید مکان‌یابی با توجه به شاخص‌های مختلفی صورت گیرد و تنها یک جنبه واحد مد نظر قرار گرفته نشود. برای اینکه یک مرکز سکونتی فعال جذابی به وجود آوریم باید عوامل مختلفی مانند مکان شهر، اشتغال، شرایط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل شهری با اصولی چون استتار، اختفا، فریب، اعلان خبر، پراکندگی، استحکامات و مکان‌یابی دفاعی شهر به‌صورت کامل مورد بررسی قرار گیرد و ارتباط آن‌ها را با یکدیگر در نظر گرفت.

هر کشوری برای حفظ تمامیت عرضی و امنیت خود در کنار تقویت و اعتدای موقعیت اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی خود باید توان دفاعی خویش را با توجه به موقعیت و جایگاه کشور در سطح ملی، منطقه‌ای و جهانی افزایش دهد. کشور ایران به دلیل واقع شدن در یکی از حساس‌ترین مناطق جهان، خاورمیانه و نیز به دلیل داشتن آرمان‌ها و اهداف عالی در سطح منطقه‌ای و جهانی از موقعیت خاصی برخوردار است و از سوی دیگر ناپایداری دولت‌ها در این منطقه، توسعه نیافتگی کشورهای همسایه، تراکم دولت‌های ایدئولوژیک، تنگنای ارتباطی، کثرت نظام‌های غیر دموکراتیک پیرامونی، حضور قدرت‌های فرامنطقه‌ای، تعدد دیدگاه‌های ژئوپلیتیک و وجود پیشرفت‌های تکنولوژیکی و تسلیحاتی اهمیت این موضوع را دوچندان نموده است، لذا با توجه به تهدیدات احتمالی خارجی و موقعیت ژئوپلیتیکی و ژئواستراتژیکی کشور در معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی و عملکرد واحدهای اقتصادی، اداری، سیاسی، نظامی، امنیتی در محیط‌های گوناگون، در نظر گرفتن اهداف و استراتژی‌هایی در زمینه کاهش آسیب‌پذیری، ایجاد بازدارندگی مؤثر و منطقی، استمرار تولید، بازسازی سریع لازم و ضروری به نظر می‌رسد. یکی از مهم‌ترین اصول پدافند غیرعامل و یکی از ارکان مهم آمایش سرزمین در توسعه پایدار، اصل مکان‌گزینی و مکان‌یابی بهینه برای انواع فعالیت‌ها و مراکز مختلف است.

اصول پدافند غیرعامل مجموعه اقدامات بنیادی و زیربنایی است که در صورت بکارگیری می‌توان به اهداف پدافند غیرعامل از قبیل تقلیل خسارات و صدمات، کاهش قابلیت و توانایی سامانه شناسایی، هدف‌یابی و دقت هدف‌گیری

تهیه و تنظیم: میررضا میریچیوی (کارشناس امریه اداره کل پدافند غیرعامل)

منابع:

۱. رجایی ریزی، محمدعلی؛ حسینی امینی، حسن؛ سعیدی، علی؛ ارزیابی مکان‌یابی شهر جدید اندیشه (با رویکرد پدافند غیرعامل)، فصلنامه جغرافیایی سرزمین، شماره ۴۵، بهار ۱۳۹۴

۲. اخوان عبداللهیان، محمدرضا؛ تقوایی، مسعود؛ وارثی، حمیدرضا؛ تعیین نوع کاربری‌های آسیب‌پذیر و معیارهای مکان‌گزینی فضایی با تأکید بر بحران‌های غیرطبیعی (پدافند غیرعامل) به روش AHP (مؤنه موردی شهر سبزوار)، فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، شماره اول، بهار ۱۳۹۶

۳. راهنمای دستورالعمل الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح توسعه و عمران شهری، ۹۵۶۶/۳۰۰، سال ۱۳۹۶

مقدمه

عرصه وجود گذاشته‌اند و هدف از تأسیس آن‌ها جایابی مکان زیست برای جمعیت شهرهای بزرگ بوده است. اینک تمرکززدایی کلان‌شهرها، با ایجاد شهرهای جدید مرتفع می‌شود و این سیاست یکی از مستقیم‌ترین اشکال تمرکززدایی در سایر کشورهای در حال توسعه شناخته می‌شود؛ اما از عمده اهداف احداث شهرهای جدید در ایران می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- جلوگیری از توسعه بی‌رویه کلان‌شهرها با جذب جمعیت از طریق ایجاد کانون‌های اشتغال
- سبک شدن بار ترافیک در داخل کلان‌شهر
- انتقال کارگاه‌ها و صنایع مزاحم و انتقال واحدهای تولیدی موجود در بافت مسکونی کلان‌شهر به شهر جدید
- جلوگیری از ایجاد حاشیه‌نشینی در شهرهای بزرگ
- شهرهای جدید در ایران تاکنون اکثراً در نواحی بکر و عاری از جمعیت احداث شده‌اند و اکثریت آن‌ها نتوانسته‌اند به اهداف اولیه خود نائل گردند، هنوز

امنیت و دفاع دو رکن جدایی‌ناپذیر از زندگی انسان هستند که بدون آن‌ها هیچ‌گونه فعالیت اقتصادی، اجتماعی و غیره‌ای برای انسان قابل تصور نیست، زندگی جمعی برای تأمین این دو به وجود آمده و سپس سایر ابعاد را به خود گرفته است. کلان‌شهرها مشکلات عدیده‌ای دارند که یکی از آن‌ها تمرکز شدید جمعیت است و یکی از راه‌حل‌هایی که برای آن متصور شده‌اند ایجاد شهرهای جدید است. اگر به مکان احداث شهرهای جدید نگاهی کنیم متوجه می‌شویم که این شهرها در اطراف شهرهای بزرگ مکان‌یابی شده‌اند که از آن جمله می‌توان به پنج شهر جدید اطراف تهران، سه شهر جدید اطراف اصفهان، دو شهر جدید در اطراف مشهد، یک شهر جدید در اطراف تبریز و شهرهای جدید دیگر در اطراف مراکز استان‌ها نام برد. این شکل از مکان‌یابی نشانه آن است که شهرهای جدید با هدف توسعه شهرهای بزرگ پا به

تسلیمات آفندی دشمن و تحمیل هزینه بیشتر به وی نائل گردد.

بکارگیری ملاحظات و تمهیدات پدافند غیرعامل به‌عنوان یک ابزار مناسب در استمرار فعالیت‌ها، خدمات زیربنایی و تأمین نیازهای حیاتی، تداوم اداره کشور و حفظ بنیه دفاعی به‌رغم حملات خصمانه و مخرب دشمن از طریق اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل و کاهش آسیب‌پذیری‌های مراکز ثقل کشور می‌تواند اثرات قابل توجهی در افزایش توان بازدارندگی و کاهش آسیب‌پذیری کشور داشته باشد.

ازجمله استراتژی‌هایی که می‌توان در راستای عملیاتی کردن اهداف فوق به کار گرفت، رعایت اصول آمایش سرزمینی و انجام مکان‌یابی نظام‌مند منطبق با اصول پدافند غیرعامل است. کارشناسان و متخصصان مدیریت بحران سعی می‌نمایند تا با توجه به اصولی از قبیل کاربری شهری، اهمیت جغرافیایی و سیاسی کاربری‌ها، ارزش اقتصادی، نظامی و سیاسی مکان‌ها، انعطاف‌پذیری و در نهایت میزان مقاومت این مکان‌ها در برابر بحران، روش‌ها و راهکارهایی را برای کاهش آسیب‌پذیری و خسارت به هنگام وقوع بحران در این محیط‌ها بکار گیرند.

یکی از اقدامات اساسی و عمده پدافند غیرعامل، انتخاب محل و مکان‌یابی مناسب است به‌عنوان مثال تا آنجا که ممکن است باید از ایجاد تأسیسات حیاتی و حساس در دشت‌های مسطح یا نسبتاً هموار اجتناب کرد، زیرا این تأسیسات احداث شده در چنین محل‌هایی را نمی‌توان از دید دشمن مخفی نگه داشت و آسیب‌پذیری آن در برابر تهدیدات دشمن افزایش می‌یابد. می‌توان مکان‌یابی شهرهای جدید را با توجه به استدلال‌های فوق یکی از مهم‌ترین و بنیادی‌ترین وظیفه مکان‌یابی پدافند غیرعامل دانست.

شاخص‌های مؤثر در مکان‌یابی شهرهای جدید:

- ۱- شاخص فیزیکی و دفاعی: شامل وسعت و موقعیت زمین، پستی و بلندی، شیب، زهکشی، شرایط آب و هوایی، شرایط جغرافیایی
- ۲- شاخص اقتصادی: شامل الگوی تقسیم و مالکیت زمین، قیمت زمین، تقاضای زمینه توزیع مشاغل، سیستم مالیات زمین، سطح درآمد، بازاربایی مسکن، تعیین فاصله
- ۳- شاخص اجتماعی: شامل خصوصیات جمعیتی، پراکندگی جمعیت، تسهیلات آموزشی، تراکم محافظت

آثار تاریخی، تسهیلات اجتماعی

۴- دسترسی به بزرگراه‌ها: شامل شبکه بزرگراهی و گذرگاهی، شبکه معابر، سیستم حمل‌ونقل، نزدیکی به مراکز شهری

۵- شاخص توازن زیرساخت‌ها: شامل قوانین منطقه، سیستم دولتی، سیاست‌های مالیاتی زمین، الگوی رهبری جامعه

۶- شاخص نزدیکی به امکانات رفاهی: شامل ارتباطات، منابع انرژی، تأمین آب و فاضلاب

۷- شاخص اثرات محیطی: شامل آلودگی هوا، دفع زائدات، آلودگی صوتی و...

دستورالعمل الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری

با توجه به وجود تهدیدات و آسیب‌پذیری‌های مختلف برای کشور و به‌ویژه شهرها به‌عنوان کانون‌های اصلی تمرکز جمعیت و فعالیت، رعایت اصول و ضوابط دفاع غیرعامل از ضروریاتی است که در برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای باید مد نظر قرار گیرد. از این رو و در راستای اجرایی شدن سیاست‌های کلی نظام در امور پدافند غیرعامل (ابلاغی مقام معظم رهبری)، قوانین برنامه‌های پنج ساله چهارم و پنجم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و ضوابط ملی آمایش سرزمین، دستورالعمل الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری با هدف آمادگی جهت مقابله با تهدیدات و کاهش میزان آسیب‌پذیری آماده شده است. حوزه شمول این دستورالعمل طرح‌های توسعه و عمران شهری شامل طرح‌های جامع، تفصیلی، هادی شهری و تغییرات آن‌ها خواهد بود.

مطابق با این دستورالعمل هر یک از شهرها به لحاظ موقعیت سیاسی و حوزه نفوذ خود دارای اهمیت مختلفی هستند و در صورت بروز تهدیدات و مخاطرات نیز راهکارهای مختلفی را طلب می‌کنند. در این رابطه، شهرهای کشور را به لحاظ اهمیت سیاسی و بین‌المللی، جمعیت، دوری یا نزدیکی از مرزها، وجود دارایی‌های با اهمیت، می‌توان به گروه‌های ذیل طبقه‌بندی نمود:

گروه ۱: مراکز استان‌ها

گروه ۲: شهرهای بالای ۲۰۰۰۰۰ نفر جمعیت به‌جز مراکز استان‌ها

گروه ۳: شهرهای مرزی: با توجه به اینکه معیار و تعریف

دقیقی از شهرهای مرزی در دست نیست، می‌توان این نکته را مد نظر قرار داد که در حملات اولیه زمینی به‌صورت تقریبی تا فاصله ۱۰۰ کیلومتری می‌تواند تحت تأثیر قرار گیرد؛ لذا به‌طور نسبی شهرهایی که تا فاصله ۱۰۰ کیلومتری از مرز قرار دارند به‌عنوان شهرهای مرزی در نظر گرفته می‌شوند.

گروه ۴: سایر شهرها: الزامات و ملاحظات مورد نظر برای گروه‌های مختلف شهرها این دستورالعمل آورده شده است. شایان ذکر است که موارد ارائه شده در آن علاوه بر کاهش خسارات ناشی از تهدیدات انسان ساخت، اثرات ناشی از مخاطرات طبیعی را نیز کاهش می‌دهد.

تعیین کاربری‌های آسیب‌پذیر شهرهای جدید

از دیدگاه دفاع غیرعامل، سه سطح اهمیت برای مراکز در نظر گرفته می‌شود. مراکزی که در صورت انهدام کل یا قسمتی از آن‌ها موجب بروز بحران، آسیب و صدمات جدی و مخاطره‌آمیز در نظام سیاسی، هدایت، کنترل و فرماندهی، تولیدی و اقتصادی، پشتیبانی، ارتباطی و مواصلاتی، اجتماعی، دفاعی با سطح تأثیرگذاری سراسری در کشور گردند که مراکز حیاتی نام دارند و با سطح تأثیر منطقه‌ای در کشور، مراکز حساس و با تأثیرگذاری محلی در کشور، مراکز مهم نام می‌گیرند. لکن بر اساس درجه آسیب‌پذیری و خطرپذیری کاربری‌ها در زمان بحران و بر اساس میزان نیاز به دسترسی به آن‌ها می‌توان دسته بندی زیر را انجام داد:

کاربری‌های حیاتی (مخازن آب و پست‌های انتقال برق): به کاربری‌هایی که از ملزومات اولیه برای هر

شهر بوده و چرخه زندگی را در شهر بنیان می‌نهند، اطلاق می‌شود. وجود آن‌ها بر خدمات‌رسانی بهینه، تأثیر گذاشته و نقصان در این‌گونه کاربری‌ها با وقوع بحران می‌تواند جریان حیاتی شهر را مختل و از روال عادی خارج و ظرف چند روز شهر را با نابسامانی روبه‌رو نماید. استقرار بهینه این کاربری‌ها با توجه به بحران سنجی هر محدوده، می‌تواند بر میزان کارایی و

عملکرد آن در زمان بحران، فوق‌العاده مؤثر باشد.

کاربری‌های اشتعالی (پمپ بنزین، مراکز تقلیل فشار گاز، انبار گاز و مواد منفجره و ...): کاربری‌هایی هستند

که در سطح خدماتی وسیع در شهر، فعالیت می‌کنند. هم‌زمان با حادث شدن بحران (جنگ و زلزله در شهر) در صورت عدم رعایت سازگاری و ایمنی در زمان استقرار

و مکان‌یابی علاوه بر به مخاطره افتادن خود کاربری، می‌توانند به‌صورت آنی منجر به خسارات جبران‌ناپذیری در کاربری‌های هم‌جوار خود شوند. البته تعیین نوع کاربری‌های آسیب‌پذیر و معیارهای مکان‌گزینی کالبدی

آن‌ها لزوم رعایت ضوابط و اصول حاکم بر استقرار و مکان‌گزینی آن (رعایت هم‌جواری‌ها، توزیع بهینه، وجود کاربری‌های چندمنظوره و ...) ضروری می‌نمایند.

کاربری‌های حساس و استراتژیک (پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها و کارخانه‌های صنعتی و غذایی با سطح تولید فراملی و ...): مراکزی هستند که انهدام کلی یا قسمتی از آن‌ها، موجب صدمات قابل توجه به نظام سیاسی، اقتصادی، دفاعی و ... با سطح تأثیرگذاری منطقه‌ای می‌گردد.

با توجه به تجربه شهرهای جدید، در آن‌ها مراکز مهم با شعاع تأثیر محلی و تا حدی مراکز حساس با شعاع تأثیر منطقه‌ای وجود دارد. با توجه به ضوابط و مقررات استقرار کاربری‌های حساس و استراتژیک که درون محدوده شهرها امکان استقرار را ندارد، بررسی کاربری‌های زیر ساختی و تأسیساتی در مقیاس شهرها که با عملیات امداد و نجات ارتباط مستقیم دارند، باید مورد توجه قرار گیرد.

آسیب پذیری

سوءاستفاده هکرها از LogShell در VMware Horizon

برخی منابع در خصوص سوءاستفاده مهاجمانی ناشناس از ضعف امنیتی LogShell در VMware Horizon و بروز حملات «اجرای کد از راه دور» هشدار داده‌اند. آسیب پذیری LogShell یا LogJam اولین آسیب پذیری است که در هفته‌های اخیر در کتابخانه Log4j کشف شد و دارای شناسه CVE-2021-44228-2021 است، سوءاستفاده گسترده از این ضعف امنیتی، پس از انتشار یک نمونه اثبات گر (Proof-of-Concept - به اختصار PoC) در GitHub از حدود ۱۸ آذر آغاز شد.

این آسیب پذیری، حملاتی از نوع «اجرای کد از راه دور» (Remote Code Execution - به اختصار RCE) را برای مهاجمان فراهم می‌کند.

با توجه به استفاده گسترده از کتابخانه Log4j و از آنجاییکه سوءاستفاده از ضعف امنیتی یاد شده، نیازی به تخصص فنی سطح بالا و احراز هویت ندارد، آسیب پذیری LogShell در سراسر جهان به کابوسی برای سازمان‌ها تبدیل شده و کاربران خانگی را هم در کنار سازمان‌ها در معرض خطر قرار می‌دهد.

برای مقابله با این مشکل، شرکت آپاچی ضعف امنیتی LogShell و سه آسیب پذیری شناسایی شده پس از آن را از طریق بهروزرسانی‌های امنیتی بعدی برطرف کرد. اکنون ۲،۱۷،۱ ایمن‌ترین نسخه برای Log4j در نظر گرفته می‌شود.

مهاجمان از این ضعف امنیتی برای اجرای کد از راه دور در نسخه‌های آسیب پذیر VMware Horizon در زیرساخت‌های عمومی سوءاستفاده می‌کنند. شرکت آپاچی احتمال داده است که سوءاستفاده از ضعف امنیتی LogShell تنها مرحله شناسایی (Reconnaissance Phase) است که مهاجمان با سوءاستفاده از به اختصار JNDI - برای شناسایی زیرساخت‌های مخرب استفاده می‌کنند.

هشدار QNAP درباره حملات باج افزارها به دستگاه‌های NAS متصل به اینترنت

شرکت QNAP به دارندگان دستگاه‌های ذخیره‌سازی NAS هشدار داد که دستگاه‌های متصل به اینترنت خود را نسبت به حملات مداوم باج‌افزار و brute-force ایمن کنند.

شرکت QNAP از همه کاربران NAS خواسته است تا آخرین دستورالعمل‌های تنظیمات امنیتی را برای اطمینان از امنیت دستگاه‌های تحت شبکه QNAP اجرا کنند.

این شرکت همچنین به کاربران هشدار داد که بررسی‌های لازم را برای تشخیص قابلیت دسترسی به NAS از طریق اینترنت انجام دهند، بدین منظور کاربران می‌توانند از طریق باز کردن گزینه Security Counselor، یک پرتال امنیتی داخلی را فعال کنند.

چنانچه دارندگان دستگاه‌های NAS در داشبورد سیستم خود با عبارت «امکان دسترسی مستقیم به سرویس مدیریت سیستم با یک آدرس IP خارجی از طریق پروتکل‌های HTTP میسر است» مواجه شدند، باید بدانند که دستگاه NAS آنان در صورت اتصال به اینترنت در معرض خطر بالایی قرار خواهد داشت.

شرکت QNAP به مشتریانی که دارای دستگاه‌های NAS متصل به اینترنت هستند توصیه می‌کند اقدامات زیر را برای دفاع از آن‌ها در برابر حملات انجام دهند:

- غیرفعالسازی عملکرد Port forwarding روتر:
- به رابط مدیریت روتر خود رفته و تنظیمات سرور مجازی، NAT یا Port forwarding را بررسی کنید.
- تنظیمات port forwarding را در پورت خدمات مدیریت غیرفعال کنید. (به‌طور پیش‌فرض پورت ۸۰۸۰ و ۴۳۳)
- غیرفعالسازی عملکرد UPnP در QNAP NAS:
- در منوی QTS به قسمت my QNP cloud بروید، بر روی گزینه «Auto Router Configuration» کلیک کنید و تیک «Enable UPnP Port forwarding» را بردارید.
- علاوه بر این، سازنده NAS مراحل چگونگی غیرفعال کردن اتصالات SSH و Telnet و نیز تغییر شماره پورت سیستم، تغییر رمزهای عبور دستگاه و فعال‌سازی حفاظت از IP و دسترسی به حساب کاربری را به‌صورت دقیق و مرحله به مرحله توضیح می‌دهد.

مهمترین بهروزرسانی‌های ماه جاری شرکت‌های تولید کننده سخت افزار و نرم افزار

- استفاده از مسیر Dashboard → Updates در پیشخوان سایت وردپرسی و انتخاب گزینه Update Now در صورتیکه سایت وردپرسی از بهروزرسانی‌های خودکار در پس‌زمینه پشتیبانی می‌کند، فرایند بهروزرسانی به‌صورت خودکار در آن آغاز می‌شود.

شرکت Apache در بهروزرسانی‌های اخیر خود دو آسیب پذیری بحرانی و شدت بالا را در HTTP سرورهای خود رفع کرده است. این آسیب پذیری‌ها با شناسه CVE-2021-44228-2021 و CVE-2021-44228-2021 و شدت ۹،۸ و ۸،۲ شناخته شده و نسخه‌های پیش از ۲،۴،۵۱ از Apache HTTP Server را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند.

مهاجم با بهره‌برداری از این آسیب پذیری‌ها قادر است کد دلخواه خود را در وب‌سرورهای آسیب پذیر اجرا کند یا منجر به اقدامات غیرمجاز یا دسترسی به داده‌های حساس سازمان شده و در نهایت کنترل سیستم آسیب پذیر را به دست گیرد. هیچ‌گونه روشی جهت کاهش مخاطرات این آسیب پذیری‌ها منتشر نشده است؛ لذا به کاربران توصیه می‌شود هرچه سریع‌تر بهروزرسانی‌های منتشر شده را در سیستم‌های آسیب پذیر اعمال نمایند.

اخیراً در بهروزرسانی‌های محصولات سیسکو، یک آسیب پذیری بحرانی با شدت ۹،۶ وصله شده است. این آسیب پذیری با شناسه CVE-2022-0658 شناخته شده و مهاجم با دارا بودن اعتبارنامه‌های معتبر (مربوط به یک کاربر با سطح دسترسی بالا) و ارسال یک درخواست HTTP مخرب به سیستم آسیب پذیر، می‌تواند از این آسیب پذیری بهره‌برداری کند. بهره‌برداری موفق از آسیب پذیری مذکور به مهاجم احراز هویت شده امکان می‌دهد سطح دسترسی خود را به Admin ارتقا داده یا حساب‌های کاربری با سطح دسترسی Admin بسازد.

هیچ‌گونه روش موقتی جهت کاهش مخاطرات آسیب پذیری‌های مذکور منتشر نشده است؛ لذا به کاربران توصیه می‌شود هرچه سریع‌تر نسبت به بهروزرسانی سیستم‌های آسیب پذیر اقدام کنند.

این آسیب پذیری بر محصولات Cisco Unified CCMP و Cisco Unified CCDM (در صورتی که دارای پیکربندی پیش‌فرض باشند) تأثیر می‌گذارد.

یش از ۹۰ آسیب پذیری در Windows و دیگر محصولات مختلف شرکت مایکروسافت، ترمیم شد. درجه اهمیت ۹ مورد از آسیب پذیری‌های ترمیم شده ماه ژانویه «حیاتی» و دیگر موارد «مهم» اعلام شده است. شرکت مایکروسافت، مجموعه اصلاحیه‌های امنیتی ماهانه خود را برای ماه میلادی ژانویه منتشر کرد.

این مجموعه اصلاحیه‌ها، انواع مختلفی از آسیب پذیری‌ها را به شرح زیر در محصولات مختلف مایکروسافت ترمیم می‌کنند:

- «ترفع امتیازی» (Elevation of Privilege)
- «اجرای کد از راه دور» (Remote Code Execution)
- «افشای اطلاعات» (Information Disclosure)
- «جعل» (Spoofing)
- «منع سرویس» (Denial of Service - به اختصار DoS)
- «عبور از سد امکانات امنیتی» (Security Feature Bypass)

۶ مورد از آسیب پذیری‌های ترمیم شده این ماه، از نوع «روز-صفر» (شناسه‌های CVE-2021-22947، CVE-2021-36976، CVE-2021-21919، CVE-2022-21836، CVE-2022-21839 و CVE-2022-21874) هستند، اگر چه موردی در خصوص اکسپلویت آن‌ها گزارش نشده است.

وردپرس با انتشار بهروزرسانی‌های امنیتی، چهار آسیب پذیری امنیتی را در نسخه ۵،۸،۳ خود وصله نموده است. آسیب پذیری‌های مذکور شامل دو آسیب پذیری تزریق SQL (CVE-2022-21664 و CVE-2022-21661) با شدت ۷،۴ و ۸،۰، یک آسیب پذیری Stored XSS (CVE-2022-21662) با شدت ۸،۰ و یک آسیب پذیری تزریق شیء (CVE-2022-21663) با شدت ۶،۶ هستند.

کلید نسخه‌های بین ۳،۷ تا ۵،۸ وردپرس تحت تأثیر این آسیب پذیری‌ها قرار دارند. به کاربران توصیه می‌شود هرچه سریع‌تر نسبت به بهروزرسانی سایت‌های وردپرسی آسیب پذیر اقدام کنند.

هیچ‌گونه روش موقتی جهت کاهش مخاطرات آسیب پذیری‌های مذکور منتشر نشده است. اعمال بهروزرسانی‌ها به‌صورت زیر انجام می‌پذیرد:

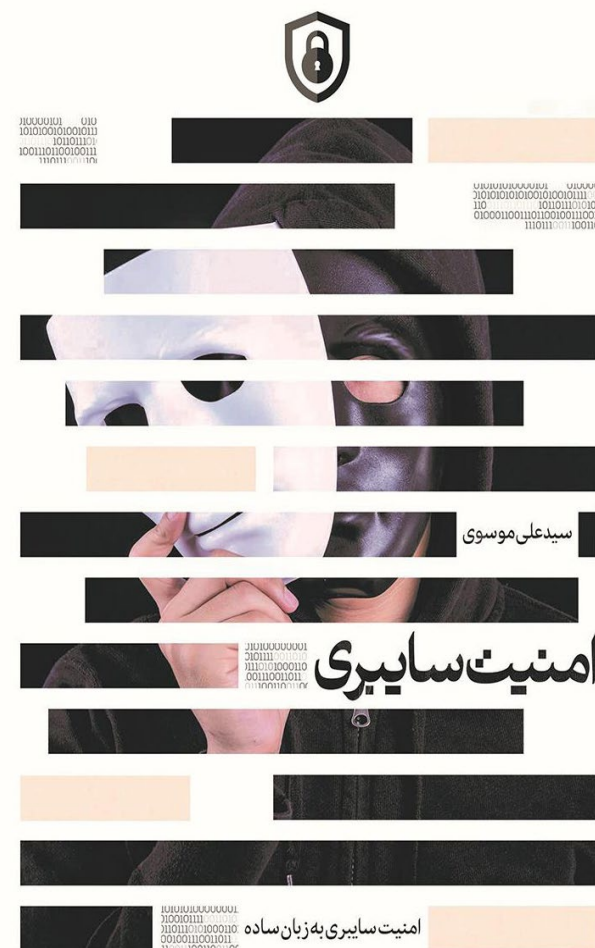
- مراجعه به سایت WordPress.org و بارگیری فایل بهروزرسانی

معرفی کتاب حوزه پدافند سایبری

تفاوتی نمی‌کند شما یک سیاست‌مدار، تاجر، یک فرد معمولی و یا متخصص امنیتی که در پی به‌روزرسانی اطلاعات خود است، باشید. کتاب امنیت سایبری نوشته سید علی موسوی دید و دانش شما را درباره ایمنی اطلاعات در فضای مجازی و شبکه‌های کامپیوتری افزایش می‌دهد. باید بگوییم اگر تاکنون امنیت سایبری برای شما امر مهمی نبوده، به احتمال زیاد اطلاعات کافی از آن نداشته‌اید. آیا شما تاکنون یک نرم‌افزار سودمند را به طور رایگان دانلود کرده‌اید؟ آیا تاکنون به این مسئله اندیشیده‌اید که این نرم‌افزار چندان هم رایگان نیست و به قیمت در اختیار داشتن اطلاعات گوشی، تبلت و یا کامپیوترتان تمام می‌شود؟

اگر دوست دارید با این خطرات به زبان ساده و قابل فهم و بدون پیچیدگی‌های فنی آشنا شوید، این کتاب را بخوانید. این اثر به شما کمک می‌کند تا دیدگاه شما نسبت به اینکه کجا هستید، چگونه به اینجا رسیدید و به کجا می‌خواهید بروید گسترده‌تر شود؛

همچنین شما را برای حفاظت از اطلاعاتتان در سطوح شخصی و سازمانی راهنمایی می‌کند. کتاب امنیت سایبری به شکل جامع و یکپارچه نوشته شده است و اگر آن را از آغاز تا پایان مطالعه کنید، بیشترین بهره و سود را می‌برید. اگر هم دوست دارید هر فصل را بدون ترتیب و جداگانه بخوانید، این کتاب به گونه‌ای گردآوری شده که برای مطالعه هر فصل نیازی به دانستن اطلاعات فصل‌های قبلی ندارید.

کتاب امنیت سایبری برای چه کسانی مناسب است؟ مسئله امنیت سایبری بسیار با ریسک‌های شخصی و حرفه‌ای در ارتباط است. این کتاب امکان دسترسی آسان و درک این موضوع را برای هر فردی فراهم می‌کند و آگاهی از آن برای تمامی افراد لازم و ضروری است. هر کنترل امنیت سایبری و فرآیندهای مربوط به آن می‌بایست تحت یک برنامه‌ریزی مؤثر و منسجم قرار بگیرد. اهمیت طراحی یک طرح کلی قوی در جهان مدرن به اندازه اهمیت فرانکلین و چرچیل در دنیاست.

امنیت سایبری

امنیت سایبری به زبان ساده

طرح‌های کسر خدمت سربازی

به اطلاع می‌رساند که سازمان پدافند غیرعامل کشور (مرکز مطالعات پدافند غیرعامل کشور و مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی کشور) برای دانش‌آموختگان و فارغ‌التحصیلان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری طرح‌هایی برای کسر خدمت سربازی و نخبگی (جایگزین خدمت سربازی) در نظر گرفته است. علاقمندان می‌توانند علاوه بر مراجعه به وبسایت‌های مربوطه با مراجعه به اداره کل پدافند غیرعامل استانداری آذربایجان شرقی از روند ثبت‌نام مطلع شوند.

<http://www.mafpa.ir>

<http://www.pdrc.ir>

وب سایت مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی کشور:

وب سایت مرکز مطالعات پدافند غیرعامل کشور:

سایت‌های مرتبط با پدافند غیرعامل

وب سایت پایداری ملی

<http://www.paydarymelli.ir>

مرکز مطالعات پدافند غیرعامل

<http://www.pdrc.ir>

استانداری آذربایجان شرقی - پدافند غیرعامل

<http://www.ostan-as.gov.ir/Page/۴۲/>

پلیس فتا

<http://www.cyberpolice.ir>

مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی

<http://www.mafpa.ir>